

A ČO MÁME ROBIŤ MY?

biblický komentár otca Alberta Maggi, OSM, zdroj: www.studibiblici.it, video [TU](#)

Lk 3, 10-18

Zástupy sa pýtali Jána: „Čo teda máme robiť?“

On im odpovedal: „Kto má dvoje šiat, nech dá tomu, čo nemá nijaké, a kto má jedlo, nech urobí podobne!“

Aj mýtnici prišli, aby sa dali pokrstiť, a hovorili mu: „Učiteľ, čo máme robiť?“ On im povedal: „Nevymáhajte viac, ako vám určili!“ Pýtali sa ho aj vojaci: „A čo máme robiť my?“ Vravel im: „Nikoho netrápte, nikomu nekrivdite a buďte spokojní so svojim žoldom!“

Ľud žil v očakávaní a všetci si o Jánovi v duchu mysleli, že azda on je Mesiáš. Ale Ján dal odpoveď všetkým: „Ja vás krstím vodou. No prichádza mocnejší, ako som ja. Ja nie som hoden rozviazať mu remienok na obuvi. On vás bude krstiť Duchom Svätým a ohňom. V ruke má vejačku, aby si vyčistil humno a pšenicu zhromaždil do svojej sýpky, ale plevy spáli v neuhasiteľnom ohni.“

A ešte všelijako ináč napomínal ľud a hlásal mu evanjelium.

V evanjeliu z [minulej nedele](#) (Lk 3, 1-6) nám evanjelista predstavil Jána, ktorý na púšti ohlasuje krst ako znak obrátenia sa pre odpustenie hriechov. Z Jánovej strany je to jasná provokácia, pretože odpustenie bývalo udelené iba v chráme prostredníctvom liturgického rituálu, a najmä prostredníctvom ponuky obety pre Pána.

Ako na to ľud odpovedá? Pozrime sa na to v dnešnom nedeľnom evanjeliu, 13. decembra, tretiu adventnú nedeľu. Úryvok pochádza z Lukášovho evanjelia, 3. kapitola, verše 10-18.

Čítame: **Zástupy...** Ľudia teda odpovedajú na toto pozvanie na obrátenie sa, ľudia pochopili, že hriechy nemožno odpustiť prostredníctvom liturgického rituálu, ale prostredníctvom hlbokej zmeny života. **Zástupy sa pýtali Jána: „Čo teda máme robiť?“**

V odpovedi Jána Krstiteľa nenachádzame nič, čo by sa týkalo obradu, čo by sa týkalo Boha. Počnúc Jánom Krstiteľom a potom aj Ježišom, sa mení pojem hriechu: od urážky voči Bohu sa mení na urážku voči človeku. A preto Ján odpovedá zástupom takto: **„Kto má dvoje šiat, nech dá tomu, čo nemá nijaké“**, ide teda o zdieľanie, **„a kto má jedlo, nech urobí podobne!“**

V Ježišovi, Bohu, ktorý sa stal človekom, nám evanjelista predstavuje nové smerovanie ľudstva: už sa viac neobracia na Boha, ale na ľudí. V Ježišovi už človek nebude viac žiť pre Boha, ale bude žiť z Boha, a spolu s ním a ako on, má kráčať smerom k druhým. A Boh sa prejavuje prostredníctvom lásky, ktorá sa stáva štedrým zdieľaním. A potom nasleduje prekvapenie.

Aj mýtnici prišli. Načo prišli mýtnici? Boli považovaní za vydedencov spoločnosti, bez občianskych práv, boli vyberačmi daní, považovaní a nezmazateľne označení za nečistých. Nemali žiadnu nádej na spásu. V evanjeliu z [minulej nedele](#) sme však videli, že Božia spása bola ohlasovaná pre každého človeka, aj pre tých, čo sú vylúčení, čo stoja na okraji spoločnosti, pre odsúdených.

Prišli, **aby sa dali pokrstiť.** A nesmelo sa ho pýtať: **„Učiteľ, čo máme robiť?“**, doslova preložené **„A my čo spravíme?“** Cítia sa trochu zastrašení zoči voči Božiemu prorokovi. Aj pre nich však existuje nádej na spásu. Zvláštne, že im Ján Krstiteľ nehovorí: **„Nechajte tak toto remeslo, ktore vás činí nečistými“**, hovorí:

„Nevymáhajte viac, ako vám určili!“ Môžu naďalej vykonávať činnosť, ktorú náboženstvo považuje za nemorálnu, ak ju budú žiť normálne, ak nebudú požadovať nič navyše. A toto je naozaj veľké prekvapenie.

Ale prekvapenia sa ešte neskončili. Po vydedencoch, ktorí tiež žiadajú o krst, sa približujú aj pohania (aj pre pohanov, rovnako ako pre mýtnikov, nebola žiadna nádej na spásu). **Pýtali sa ho aj vojaci: „A čo máme robiť my?“** Božie slovo je teda určené pre všetkých, aj pre tie kategórie, ktoré nemali žiadnu nádej.

Vravel im: **„Nikoho netrápte, nikomu nekrivdite** (čiže nevynucujte peniaze násilím, vydieraním) **a buďte spokojní so svojim žoldom!“** Je to pozvanie, aby sa vyhýbali nespravodlivosti, drancovaniu a zbíjaniu, čím sa vojaci neraz poškrvnili.

Ľud žil v očakávaní a všetci si o Jánovi v duchu mysleli, že azda on je Mesiáš ... očakávali teda mesiáša, veľkého osloboditeľa, a myslia si, že ho našli v Jánovi. Ján ale objasňuje, že on nie je mesiáš. **Ale Ján dal odpoveď všetkým: „Ja vás krstím vodou,** čiže ja vám pomáham zmeniť váš život, ale ja nie som ten, kto vám potom dá silu žiť tento život.

Evanjelista tu používa slovné zvraty, ktoré sa vzťahujú na manželskú inštitúciu tej doby, a ktoré treba vysvetliť. **“No prichádza mocnejší, ako som ja. Ja nie som hoden rozviazať mu remienok na obuvi”.** Čo to znamená? V tej dobe existoval zákon levirátu. V čom spočíva? Keď žena zostala vdovou bez dieťaťa, jej švagor mal povinnosť splodiť s ňou dieťa. Novorodenec následne získaval meno zosnulého. Bol to spôsob ako zvečniť meno zomrelého.

Ak to ale švagor odmietal, na jeho miesto nastupoval ten, kto po ňom nasledoval v spoločenskom a právnickom rebríčku. Nasledoval obrad obnaženia, pri ktorom rozviazal remienky na sandáloch prvoplátneho následníka, napľul na ne, čím symbolicky vyjadril nasledovné: “tvoje právo splodiť dieťa s touto vdovou prechádza na mňa”.

Evanjelista tu teda hovorí, a nie je to len jednoduchá lekcia o pokore zo strany Jána Krstiteľa, “ten, čo má oplodniť tento ľud, považovaný za vdovu bez akéhokoľvek vzťahu s Bohom, to nie som ja, ale ten, čo ma prísť”.

Ján dodáva, **“On vás bude krstiť Duchom Svätým a ohňom”.** Ježiš teda nebude krstiť ponorením človeka do vody, tekutiny, ktorá obklopuje človeka iba zvonka, ale ich presiakne tou istou silou Božej lásky. Oheň bol trestom pre tých, ktorí si zaslúžili Pánov trest. Ale Ježiš, keď bude neskôr rozprávať o tomto ohlasovaní Jána Krstiteľa, už oheň ani nespomenie. V Ježišovi je iba láska pre všetkých, a nie trest.

“V ruke má vejačku, aby si vyčistil humno a pšenicu zhromaždil do svojej sýpky, ale plevy spáli v neuhasiteľnom ohni.” Ján Krstiteľ tu predstavuje mesiáša v súlade s tradíciou Boha, ktorý odmeňuje dobrých a trestá zlých. Pre Jána Krstiteľa to bude neskôr predstavovať krízový moment, pretože Ježiš bude ohlasovať Boha, ktorý je jednoducho láska a ponúka svoju lásku všetkým, Boha, ktorý neodmeňuje a netrestá, ale ktorý všetkým, nezávisle od ich správania, ponúka neustále svoju lásku.

A ešte všelijako ináč napomínal ľud a hlásal mu evanjelium. Ohlasuje dobrú novinu, ktorá potom nájde svoje dovŕšenie v Ježišovi, ale ktorá bude natoľko obrovská, že spôsobí zmätok pre samotného Jána, napriek tomu, že v ňom spoznal mesiáša, a ktorý mu z väzenia pošle veľmi prísnu výstrahu: “Ty si ten, ktorý ma prísť, alebo máme čakať iného?”

Novina o Božej láske, moc tejto lásky, je natoľko veľká, že zmiatla aj takého človeka, akým bol Ján Krstiteľ, a aj všetkých tých, čo si predstavovali iného Boha.

Preklad: Zuzana Černá